За єдину Помісну Українську Православну Церкву!

Волинські єпархіальні відомості

Часопис Волинської єпархії Православної Церкви України

№ 6 (175) червень 2019 р.

У Луцьку освячено новий храм Великомучениці Катерини. Про цю подію читайте на с. 5

З церковного календаря

10 червня – преподобного Микити, єпископа Халкідонського

Цей сповідник жив у другій половині VIII – на початку IX століть. За своє богоугодне життя він був возведений у сан єпископа м. Халкідо́н. Владика вирізнявся милосердям, завжди допомагав убогим, у своєму будинку приймав прочан, піклувався про сиріт і вдів, заступався за скривджених.

Під час царювання іконоборця Лева Вірменина (813–820) святитель Микита мужньо викривав єресь і переконував благоговійно шанувати образи Христа й угодників Божих. І дуже постраждав від зловірного царя і його однодумців – зазнав мук вигнання, приниження, кривди за правовір'я. Після багатьох років і численних ісповідницьких трудів, коли перейшов у вічність, прославив його Бог на небі перед ангелами, на землі ж – перед людьми, бо від його мощей відбувалися Господні чуда: подавалися зцілення на всілякі хвороби.

27 червня – благовірного князя Мстислава Хороброго

Цей угодник був нащадком великих князів київських: прадіда Володимира Мономаха, діда Мстислава Володимировича та батька Ростислава Мстиславича. У святому хрещенні – Георгій. У 1168 р. був учасником перемоги багатьох руських князів, яких зібрав його батько, над половцями. Він брав участь і в інших походах, де також прославився винятковою мужністю і героїзмом.

Князь Мстислав, який, за переказом сучасників, боявся лише єдиного Бога, явив свою мужність і супроти великого князя Володимирського Андрія Боголюбського, коли той, віддавши спершу Київ братові його Роману, князеві Смоленському, хотів знову відняти його і звелів Роману виїхати з Києва. Князь скорився, але за нього заступилися брати – Рюрик, Давид і Мстислав Смоленські. Мстислав Хоробрий особливо перейнявся несправедливістю володимирського князя і, оволодівши Києвом, віддав його другому братові – Рюрику. Тоді великий князь Володимирський оголосив Ростиславичам війну. Київ було знищено ущент і розграбовано.

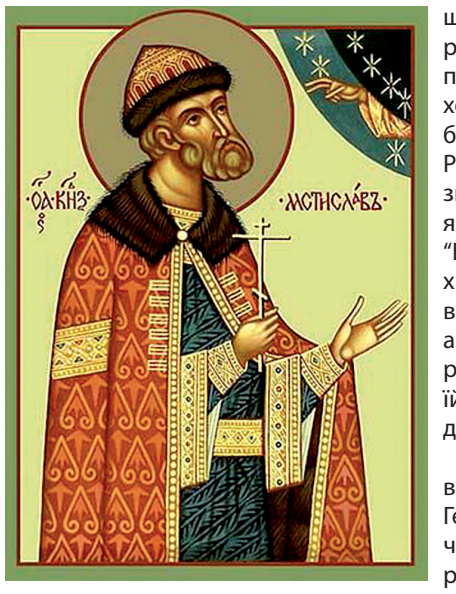

Та не за участь у князівських чварах удостоївся Мстислав звання угодника Божого.

Літописець зазначав: «Він був середнього зросту, красень на вроду, а душа його була ще кращою. Щедро він роздавав милостиню, допомагав монастирям. Був хоробрим і відважним, він бажав померти за землю Руську. Коли доводилося звільняти полонених від язичників, він говорив: "Браття, якщо помремо за християн, то очистимося від гріхів". Він не збирав ані золота, ані срібла, але роздавав то дружині своїй, то церквам за свою душу».

Короткий вік був визначений Мстиславу-Георгієві в цьому тимчасовому житті. Його раптово уразила жорстока недуга і прикувала до постелі. Відчуваючи наближення смерті, звелів князь нести себе до храму. Причастившись, він того ж дня, 14 червня 1180 року, помер.

Віталій КЛІМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **2 грн 49 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», радіопередач та інших аудіо,- відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: **www.pravoslaviavolyni.org.ua**

Волинські єпархіальні відомості
За єдину Помісну Українську Православну Церкву!
Часопис Волинської єпархії Православної Церкви України

ХРОНІКА

Священик із Волині служить у Туреччині

Про те, як став душпастирем у зрілому віці й відправився місіонером до Туреччини, розповів уродженець Колок Маневицького району священик Олег Рудь інтернет-виданню «Волинь».

Отець Олег згадує, що раніше ходив до храму лише на свята. Але інакше поглянув на життя, коли пережив клінічну смерть через завелику дозу наркозу. Знаходячись у цьому стані, священик почав співати псалми, яких ніколи не вчив. Тоді й вирішив вступити до Волинської духовної семінарії.

Після рукопокладення в сан священика на той час УПЦ Київського Патріархату в 2009 році отримав благословення на місіонерство в Туреччині. Відтоді у своїй квартирі о. Олег регулярно проводить Богослужіння для православної громади. Це єдине місце, де українці можуть зібратися на Божественну Літургію. «Наша релігійна громада дуже дружня. Після Служби традиційно спільно накриваємо стіл, обговорюємо різні духовні питання, ділимося наболілим», – розповідає священнослужитель.

Повністю статтю можна прочитати на єпархіальному сайті *pravoslaviavolyni.org.ua,* у розділі «Статті».

Відкрили пам'ятник жертвам геноциду народів

23 квітня в Луцьку встановили меморіальний знак невинно убієнним численним представникам вірменського та українського народів «Хачкар».

У заході взяв участь настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона Луцького районного деканату протоієрей Сергій Коць. Душпастир привітав присутніх із цією подією та нагадав, що необхідно завжди пам'ятати про тих, кого немає з нами. Адже вони живі у нашій свідомості.

У відкритті взяли участь голова Волинської обласної вірменської громади «АНІ» Ншан Антонян, представники інших конфесій, влади, громадськості.

«Хачкар» – це кам'яна стела з різьбленим зображенням хреста. Цей пам'ятний знак установили неподалік місця, де будуватимуть храм Вірменської Апостольської Церкви (вул. Потебні, 105).

У Рожищі – ювілей церковного хору

Двадцять років тому, на Пасху, в храмі Різдва Пресвятої Богородиці цього міста зазвучав колектив професіоналів.

Як згадує декан і настоятель парафії протоієрей Василь Шняк, він завжди мріяв про фахових співців. Але спершу тут був непоганий аматорський хор під керівництвом Олександри Малиновської, яка відійшла у вічність.

Тож нова регент Олена Вальчишин зібрала професіоналів. Долучається до співу багато молоді. У колективі витає патріотичний дух, ідеї відродження національної Церкви. Нині хор налічує 25 учасників, які на ентузіазмі творять богоугодну справу. В їх виконанні звучать високохудожні твори Олександра Кошиця, Кирила Стеценка, Миколи Леонтовича та багатьох інших.

Більше про це можна прочитати на єпархіальному сайті *pravoslaviavolyni.org.ua,* у розділі «Статті».

У Луцьку відбувся Страсний хресний хід

Загальноміська хода з 12-ма зупинками (стояннями), що символізують останні події в земному житті Христа, пройшла *26 квітня*, у Велику п'ятницю.

Шестя, яке очолив канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, розпочали від храму Йоана Богослова, що в замку Любарта. Отже, стояння відбулися: у замковій церкві; біля Свято-Архангельського чоловічого монастиря; на одному з місць розстрілу політв'язнів колишньої тюрми; перед пам'ятником жертвам політичних репресій, що на Замковій площі; на місці страти мученика Данила Братковського (середньовічна площа Ринок, нині вул. Драгоманова); біля крипти Хрестовоздвиженської церкви (вул. Данила Галицького, 2), перед пам'ятним знаком християнському милосердю волинян (територія храму Воздвиження хреста Господнього); на місці майбутньої каплиці Волинської ікони Божої Матері (біля міськрайонного суду); неподалік місця, де постане церковця пам'яті Небесної сотні (вул. П'ятницька гірка); на перехресті вулиць Кривий Вал та Лесі Українки; на Театральному майдані перед фотостендом загиблих бійців; на площі перед кафедральним собором Святої Трійці; у самому храмі.

Під час процесії згадували не лише страждання Ісуса Христа, а й молилися за волинян, за всіх воїнів, які боронили й боронять країну на Сході, за світле майбутнє України.

Після Страсного хресного ходу в соборі відправили Вечірню із винесенням плащаниці Господа нашого Ісуса Христа.

Вшанували жертв аварії на ЧАЕС

Священнослужителі та миряни єпархії помолилися за всіх, хто постраждав унаслідок чорнобильської аварії.

Зокрема, з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла декан обласного центру протоієрей Михайло Онищук *26 квітня* очолив заупокійну літію на меморіальному комплексі «Вічна слава».

Звернувшись до присутніх, панотець закликав пам'ятати і цінувати життя. Адже це Божий дарунок, і його потрібно прожити достойно. У певний час перед кожним постане питання, що ми лишаємо по собі. Ті люди розуміли, що це – ціна спасіння нашої країни.

Великдень у Свято-Троїцькому соборі

28 квітня, на Світле Христове Воскресіння, Пасху, в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці відбулись урочисті Богослужіння.

Опівнічну, хресний хід і Ранню очолив декан протоієрей Микола Нецькар. Перед Літургією до собору ввійшов митрополит Луцький і Волинський Михаїл із благодатним вогнем. Його з Єрусалима привезла волинська делегація, яку очолив владика.

На завершення Ранньої о. Микола прочитав Огласительне слово святителя Йоана Золотоуста. Традиційно частина великоднього Євангелія прозвучала різними мовами на ознаку того, що Православ'я – віра всесвітня.

Радість спільного святкування розділили заступник голови ОДА Світлана Мишковець, перший заступник голови облради Олександр Пирожик, виконувач повноваження міського голови, секретар міськради Григорій Пустовіт, інші представники влади.

Після Літургії високопреосвященний виступив із вітальним словом, у якому нагадав: Пасха – це не лише прославляння Господа, а й усвідомлення того, що Він переміг смерть. І тому сьогодні нас повинна огортати радість від спілкування з нашими рідними, яких немає на цьому світі. Адже сьогоднішнє свято доносить нам, що вони залишаються з нами духовно. І ми можемо з ними спілкуватися біля могили, через фотографії, але перш за все через молитву. Тому архієрей побажав, аби у нас довше залишалося відчуття радості, що Ісус Христос подолав смерть.

Із амвона волинян вітали й високопосадовці.

Потому відбувся хресний хід та освячення великодніх кошиків. Охочих розділити радість спільного Богослужіння не вмістили ані храм, ані соборна площа. Тому парафіяни заповнили Театральний майдан.

Пряму трансляцію вів «12 канал».

Перед Пасхою митрополит Михаїл очолив такі відправи Страсного тижня: Божественну Літургію у Великий четвер (спомин Тайної вечері), чин омовіння ніг і Ранню з читанням 12-ти страсних Євангелій.

Владика відвідав парафію Воскресіння Христового

30 квітня, у Світлий вівторок, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну Літургію у храмі Воскресіння Христового, що на кладовищі обласного центру поблизу с. Гаразджа.

Святкову Відправу тут служили ще й з нагоди особливого вшанування у цей день чудотворної Іверської ікони Божої Матері. Адже у цьому храмі перебуває копія образа, яку настоятель парафії священик Ярослав Черенюк привіз з Афону, де зберігається оригінал.

Із високопреосвященним служили канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, настоятель о. Ярослав, духовенство Луцьких міського, районного та Ківерецького деканатів. Разом з усіма молився помічник народного депутата України Сергія Мартиняка Олександр Пиза.

По завершенні Літургії хресним ходом рушили до Алеї почесних поховань, аби вшанувати воїнів, які віддали своє життя за свободу Батьківщини.

Декан собору взяв участь в етнофестивалі

29 квітня, у Світлий понеділок, благочинний кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар взяв участь в етнофестивалі «Великдень у Луцьку».

Відкриття заходу відбулося в Палаці культури обласного центру. Отець Микола, привітавши лучан зі святом, закликав усіх любити Бога і намагатися робити все, аби Господь любив нас за те, що ми сіємо любов поміж нами.

Пізніше дійство продовжили в Центральному парку культури і відпочинку імені Лесі Українки.

Пасха – звільнення з полону гріховного

Намісник Луцького братського монастиря Воздвиження хреста Господнього ігумен Никодим (Смілий) *27 квітня* в ефірі Громадського інтерактивного телебачення розповів, що означає Великдень та як варто його відзначати.

Зокрема, душпастир пояснив, що до Воскресіння треба підготовлюватися в першу чергу духовно. Адже Господу все одно, скільки страв стоятиме у вас на столі чи наскільки чиста ваша оселя, якщо під час приготування до свята ви посварилися із близькими та рідними. Великдень слід зустрічати в мирі та з чистим серцем. «Пасха – це звільнення з полону гріховного», – пояснює ігумен.

Також о. Никодим роз'яснив, які відправи служать під час Страсного і Світлого тижнів, які повір'я існують у народній культурі й чи потрібно їх усіх дотримуватися.

Повністю інтерв'ю можна переглянути за посиланням: *https://www.youtube.com/watch?v=X_P6jvbUu6g.*

Привітали прикордонників із професійним святом

3 травня канцлер єпархії протоієрей Микола Цап та капелан Луцького прикордонного загону священик Михайло Хімчак взяли участь в урочистих заходах із нагоди Дня прикордонника.

З вітальним словом виступив о. Микола. Він зазначив: «Вартові державних рубежів завжди, а особливо в теперішній непростий для нашої держави час, були і є у великій шані українського народу. Бажаю вам і вашим родинам міцного здоров'я, щастя, Божого благословення. Нехай Господь Бог за вашу велику любов до країни благословить вас на подальше служіння».

Захід відбувся на плацу прикордонного загону.

Берестечко: відновлено давню церковну традицію

5 травня, у Провідну неділю, священнослужителі трьох поблизьких храмів Берестечківської округи Горохівського деканату разом відслужили панахиду на місцевому кладовищі.

Спільно молилися настоятелі церкви Святого Духа і собору Святої Трійці цього міста, церкви Великомученика Юрія Побідоносця села Піски – священики Володимир Курчин, Микола Качмар та Михайло Пшеничка.

Мешканці цих населених пунктів мають єдиний цвинтар, тому й вирішили відновити давню традицію загальної молитви, яка існувала до 30-х років.

Священики відправили Богослужіння у своїх храмах, а під час хресного ходу об'єдналися й вирушили до могилок, аби разом помолитися за упокій душ померлих жителів Берестечка та Пісків.

Керуючий єпархією – на круглому столі просвітян

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл відвідав науковий захід «Міжнаціональні відносини у Центрально-Східній Європі 1921–1945 рр.», який організував Волинський крайовий осередок Всеукраїнського товариства «Просвіта» *7 травня*.

Владика привітав присутніх та зазначив: «Людині притаманно забувати. Але не знаючи минулого, нам важко буде орієнтуватись у майбутньому». Тож архієрей побажав просвітянам трудитися над дослідженнями, аби розповідати наступним поколінням про їх історію.

Також під час засідання високопреосвященний вручив нагороду «За жертовність» члену ради правління ВКО ВУТ «Просвіта» Тетяні Єремеєвій.

Захід відбувся у бібліотеці Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

Продовження на с. 3

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

ВІДЗНАЧИЛИ ПРЕСТОЛЬНЕ СВЯТО В ХРАМІ ПРИ УПРАВЛІННІ ПОЛІЦІЇ

6 травня, в день великомученика Юрія Переможця, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну Літургію в однойменній церкві Головного управління Національної поліції у Волинській області з нагоди празника.

То була перша архієрейська Відправа в цьому Божому домі після зміни юрисдикції. У проповіді керуючий єпархією, привітавши присутніх зі святом, нагадав, що наш край перебуває під Божою опікою, поки ми розбудовуємо Церкву та державу.

Разом із високопреосвященним молилися: луцький міський декан протоієрей Михайло Онищук, головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак, настоятель парафії священик Сергій Лівончук, інше духовенство – місцеве та Ковельського районного деканату, секретар Луцької міськради, виконувач повноважень міського голови Григорій Пустовіт, начальник ГУНП України у Волинській області Петро Шпига, командир військової частини 1141 Нацгвардії Василь Гуртовський, інші представники влади та громадськості.

Особовий склад поліції подарував для храму новий євхаристійний набір, а парафіяни – кадило й лампаду.

На завершення Богослужіння Петро Петрович вручив митрополитові Михаїлу відзнаку Асоціації ветеранів МВС «Патріот України» за духовну опіку.

Нагадаємо, у лютому цього року з ініціативи працівників управління храм Великомученика Юрія Переможця перейшов під юрисдикцію Православної Церкви України.

Ольга ВЕРЕМЧУК. ***Світлина інформаційної служби єпархії***

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

ВПБА подарували особливу ікону Амфілохія Почаївського

Студенти Волинської православної богословської академії диякон Олексій Левенець та Іван Оршуляк передали цінний дарунок в академічний храм Всіх волинських святих. Про це *7 травня* повідомив сайт *Vpba.org*.

Барельєфно-тканинну ікону преподобного освячено 2016 р. військовим капеланом у монастирі с. Мала Іловиця Тернопільської області, де народився цей угодник Божий. Також реліквію хресним ходом пронесли стежками, де жив, молився і працював Амфілохій Почаївський, який, зокрема, допомагав УПА.

День пам'яті та примирення: заупокійні молитви і заходи

8 травня митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив панахиду на меморіалі «Вічна слава» в обласному центрі.

Богослужіння відбулося перед пам'ятним знаком «Поранений солдат» із нагоди чергової річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Разом із владикою служили клірики кафедрального собору Святої Трійці.

У слові архіпастир наголосив, що ми не просто згадуємо про перемогу, ми спочатку споминаємо тих, хто віддав своє життя за неї. Адже за цією перемогою стоять людські життя. «Ми згадуємо перемогу, хоч за людей забули. Немає персоналізації: хто загинув, скільки загинуло, які їхні імена. Так, це благо – перемога, ми довгий час про це говорили. Перемога над нацизмом, але чоловіколюбності не було. Адже за цією перемогою стояли мільйони загиблих людей», – підкреслив високопреосвященний.

У відправі взяли участь представники УГКЦ, голова ОДА Олександр Савченко, секретар міськради, виконувач повноважень луцького міського голови Григорій Пустовіт, інші представники влади, громадськість.

Молитовні заходи пройшли і в інших деканатах нашої єпархії.

Священик на вернісажі художника Павла Юрчука

Головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак *8 травня* взяв участь у відкритті виставки «Ледь абстрактне і трохи військове».

Душпастир одвідав імпрезу на запрошення автора – володимир-волинського митця П. Юрчука. Живописець пройшов бойові дії на Донбасі. Ці події знайшли відображення у його роботах.

Виставку розміщено у нижній залі Галереї мистецтв Волинської організації Національної спілки художників України (Луцьк, вул. Лесі Українки, 24а). Експозиція триватиме місяць.

На Ратнівщині вшанували воїнів УПА

8 травня українських патріотів спом'янули в с. Замшани й урочищі Обрізки Ратнівського деканату.

Благочинний протоієрей Роман Бодак та настоятель місцевої парафії священик Микола Гамера освятили пам'ятник воїнам Української повстанської армії в Замшанах, відправили панахиду по загиблих. Меморіальний знак установлено на місці перезахоронення останків бійців УПА, мешканців сіл Замшани та Вужиськ, які постраждали від репресій радянської влади у 1939–1951 роках.

Пізніше о. Роман відслужив панахиду біля могил вояків УПА в урочищі Обрізки.

У богослужіннях взяли участь представники влади та громадськості, молодь, інші небайдужі волиняни.

В Ощеві освятили оновлений обеліск

8 травня, у День пам'яті та примирення, в цьому селі Горохівського деканату вшанували загиблих у Другій світовій війні.

У місцевому храмі Воздвиження хреста Господнього настоятель протоієрей Василь Луньо відправив панахиду по жертвах війни. Потому відбулось освячення оновленого обеліска на братській могилі.

Після молитви душпастир звернувся до присутніх, нагадавши події, які сталися у той час. Згадуючи про найбільшу трагедію XX століття, о. Василь закликав зробити висновки, аби такого жахіття більше не повторилося.

У заходах взяли участь голова Терешківцівської сільської ради Тамара Войтович, інші представники влади та громадськості, ветерани, небайдужі жителі села.

Капелани поділилися пасхальною радістю із бійцями

6–9 травня військові священики відвезли великодні подарунки воїнам на Донбас та в Рівненський госпіталь ветеранів війни.

Головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак, настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона в с. Рованці Луцького районного деканату протоієрей Сергій Коць відвідали бійців, які перебувають на реабілітації у госпіталі. Капелани відслужили молебень за одужання поранених, поспілкувалися з ними і кожного пригостили паскою.

Також капелани вирушили на Схід, аби духовно підтримати солдатів у зоні проведення ООС та передати чергову гуманітарну допомогу. Цього разу на Донбас відправилися протоієреї Володимир Мицько (камінь-каширський декан), Віталій Антонюк (Забороль), Іван Гуреєв (Підгайці) та священик Олександр Вронський (Луцьк). Також до збору великодніх подарунків долучилися протоієреї Сергій Коць (Рованці) й Віктор Ліпчик (Хорохорин).

Вантажі відвезли військовослужбовцям 24-ї бригади у Мар'їнку та морської піхоти під Новотроїцьке Донецької області.

Священик благословив змагання «Звитяга – 2019»

9 травня настоятель парафії в с. Небіжка Ківерецького деканату священик Роман Мойсей взяв участь у відкритті цієї всеукраїнської теренової гри.

Перед початком заходу о. Роман прочитав молитву та окропив учасників освяченою водою, побажавши успіху в цій справі.

Цьогоріч змагання проходили поблизу с. Гайове Ківерецького району з 9 по 12 травня. «Звитяга» – це гра, що має на меті національно-патріотичне виховання молоді, нагадування юнакам та дівчатам про боротьбу УПА, спонукання молоді до самовдосконалення й готовності в майбутньому захищати свою Батьківщину.

Владика Михаїл відвідав Володимир-Волинську єпархію

10 травня, в день преподобного Стефана, єпископа Володимир-Волинського, митрополит Луцький і Волинський взяв участь у святі, яке очолив Митрополит Київський і всієї України Епіфаній.

За Божественною Літургією в кафедральному соборі Різдва Христового також молились єпископ Володимир-Волинський і Турійський Матфей, інші ієрархи, численне духовенство й миряни.

Наш архієрей, а також ківерецький декан протоієрей Іван Семенюк, головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак та інші військові священики Волинської єпархії взяли участь у відправах і заходах, що проходили в рамках візиту Предстоятеля Церкви у цей райцентр. Докладніше про подію розповідається на сайті *cerkva-vv.info*.

Обговорили питання богословських бібліотек

З ініціативи Українського католицького університету на його базі відбулася зустріч-обговорення щодо бібліотечної справи в богословських навчальних закладах. Про це *10 травня* повідомив сайт *Vpba.org*.

У заході взяли участь представники різних теологічних установ, зокрема, декан богословського факультету Волинської православної богословської академії протоієрей Василь Лозовицький та секретар вченої ради священик Корнелій Хрущ.

Учасники зустрічі обговорили проект створення асоціації богословських бібліотек України, можливий статут організації тощо.

Архієрей: ушанування святителя Макарія не треба політизувати

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл *11 травня* дав коментар інтернет-виданню *bbc.com* з приводу чуток про загрозу розділення ПЦУ.

Продовження на с. 6

ВАРТО ЗНАТИ

ТРІЙЦЯ. ЗЕЛЕНІ СВЯТА

Свято Трійці – одне з найбільших і найшанованіших християнських свят. Цей величний празник стверджує й оспівує триєдиність Усевишнього: Бога Отця – Творця Неба і землі, Бога Сина і Святого Духа. Йдеться про те, що ми сповідуємо Трійцю єдиносущну і нероздільну. Єдиносущну – це означає, що Отець, Син і Святий Дух – три самостійні Божественні Особи, володіють усіма Божественними досконалостями, але це не три особливі окремі сутності, не три Боги, а Єдиний Бог. Вони мають єдину і нероздільну Божественну суть.

Як пишеться в Євангелії, у цей день з небес на апостолів – простих 12 рибалок, чоловіків, учнів Христа, які разом з Дівою Марією були у світлиці будинку на Сіонській горі, – зійшли, наче вогненні, язики Святого Духа – й апостоли заговорили різними мовами (яких не знали й не вивчали), щоб надалі йти до народів і проповідувати Християнство.

Сходження Святого Духа обіцяв апостолам Ісус у день Свого вознесіння. Обіцянка сповнилася через десять днів – на 50-й день після Воскресіння.

З цієї події розпочинається історія створення святої вселенської апостольської Церкви, від якої ведуть своє походження всі сучасні християнські спільноти. Тому-то в церковному календарі тижні, або ж седмиці, лічать, починаючи від Тройці.

Того дня близько 3 тисяч осіб прийняли Хрещення. Першим християнським храмом став той самий будинок на горі Сіон – нині, ймовірно, Успенський у Єрусалимі.

Цього дня ми вбираємо оселі в зелень, ідемо до церкви освячувати букети з м'яти, любистку, лепехи, чебрецю та багатьох інших запашних трав, а в церкві зауважуємо зелене облачення духівників. У молитвах просимо, щоб Господь і нас долучив до благодаті Святого Духа. Держава також долучилася до християнських урочистостей і влаштувала офіційний вихідний, який цього року припадає на 17 червня – День Святого Духа, чи другий день Трійці (а третього дня це торжество не має).

Отже, празник має офіційні назви — День Святої Тройці, П'ятидесятниця, бо його відзначають на п'ятдесятий день після Світлого Воскресіння Христового. Із розмаїття форм святкування, багатства традицій та звичаїв знаємо ще такі назви як Трійця, Зелені свята, Клечання, Розалія.

Русальною, або клечальною неділею називався тиждень перед самою Трійцею. В цей час, за стародавніми повір'ями, нібито діяли русалки – загадкові особи, дівчата-утопленниці. На Зелені свята вони, мовляв, покидали традиційні водні лона і виходили на берег, водили хороводи по зелених сходах хлібів, чинили зло всім, хто купався у річках або гуляв у лісі чи в полі. Русалки буцімто могли залоскотати будь-кого із дівчат чи парубків, які припали їм до вподоби. Щоб задобрити русалок, існував звичай класти на межу поля різні їстівні продукти та прикраси.

У церковному календарі це два святкові дні. У неділю в православних храмах проводиться одна з найбільш урочистих служб року, а після Божественної Літургії – Вечірня у пам'ять про злинення Духа на учнів Ісуса.

У понеділок, першої седмиці після П'ятдесятниці, православні віряни відзначають День Святого Духа. Це престольне свято луцького кафедрального Троїцького собору.

У давнину в цей день молодь влаштовувала масові гуляння на природі – співали пісні, розкладали багаття і ворожили. Старослов'янські обряди поклоніння деревам, але вже без язичницького змісту, збереглися в українців у звичаях ставити на Трійцю клечання у вигляді берізок, кленів і лип на подвір'ях, розвішувати на стріхах (цього тепер не слід робити з екологічних міркувань).

Прикрашають оселі і зсередини – стелять долівки запашними травами, духмяним зелом (на Волині це лепеха), заквітчують ікони, вікна, стіни.

Священнослужителі застерігають, що освячення квітів і зілля не повинно витісняти саму суть свята – ботаніка може лише доповнити, урізноманітнити, але не замінювати її. До багатьох народних традицій Церква ставиться позитивно і готова підтримувати й розвивати народні обряди та звичаї (котрі не суперечать Християнству) як культурне надбання наших пращурів.

Є гадка, що Державний Герб України тризуб – це графічне зображення ідеї Трійці про єдність Бога-Отця, Бога-Сина та Бога – Духа Святого. А те, що в різних дохристиянських культурах присутні різноманітні священні «трійці», може свідчити, що і вони не були позбавлені, хоч і віддалено, історичного богопізнання (китайська філософія – інь, янь, ци; індуїзм – Брахма, Шива, Вішну; грецька – Зевс, Аїд, Посейдон; єгипетська – Осіріс, Гор, Ісіда).

На жаль, із плином часу зникла частина обрядів, що використовувались у давнину під час Зелених свят. Більшість цієї культурної спадщини безповоротно втрачена. Ці свята (їх ще називали Семик), були настільки популярними в народі, що Християнській Церкві довелося пристосовувати їх до офіційних назв «Трійця», «П'ятидесятниця». Вживається назва «Зелені свята», поминальну суботу іменують «зеленою», «клечальною», весь тиждень – «зеленим». Зелений четвер у народі називали мавським, або русальним великоднем.

На Волинському Поліссі дівчата водили «куст». Для цього наряджали якусь гарну дівчину чи маленьку дівчинку в зелені шати: листя клену, гілки берези й верби, квіти й трави, сплетені як спідничка й сорочечка. Одягали на красуню пишний вінок із запашного зілля і стрічок. Водили її по всьому селу, танцювали, ходили до річки й лісу. Співали:

Привели куста
Та й до річечки,
А ти, річечко,
Дай водичечки,
Дай нам дотику
Золотенького
Для врожаю
Багатенького.

Потім збиралися всенькою громадою і відзначали свято багатим застіллям.

Дівчата бажали всім господарям і господиням багатого врожаю, добробуту і щастя, а ті в свою чергу дарували їм стрічки (чи гроші на стрічки) і частували.

Сьогодні це свято хвилює нас так само, як і наших далеких прародичів. Чи не тому, що в ці червневі дні кожне зіллячко напоєне сонцем і теплом, сповнене жагою жити й родити, цвітуть жита і буяють квіти? Природа, сягнувши в червні зеніту квітування, стверджує, що життя вічне, невмируще. І кожне людське серце вірить у триєдину Господню силу, яка наповнює душу християн усесильною вірою у вічне життя, яке дарував нам Син Божий.

Віталій КЛІМЧУК, фольклорист

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

СТАРОЗАВІТНА ТРІЙЦЯ

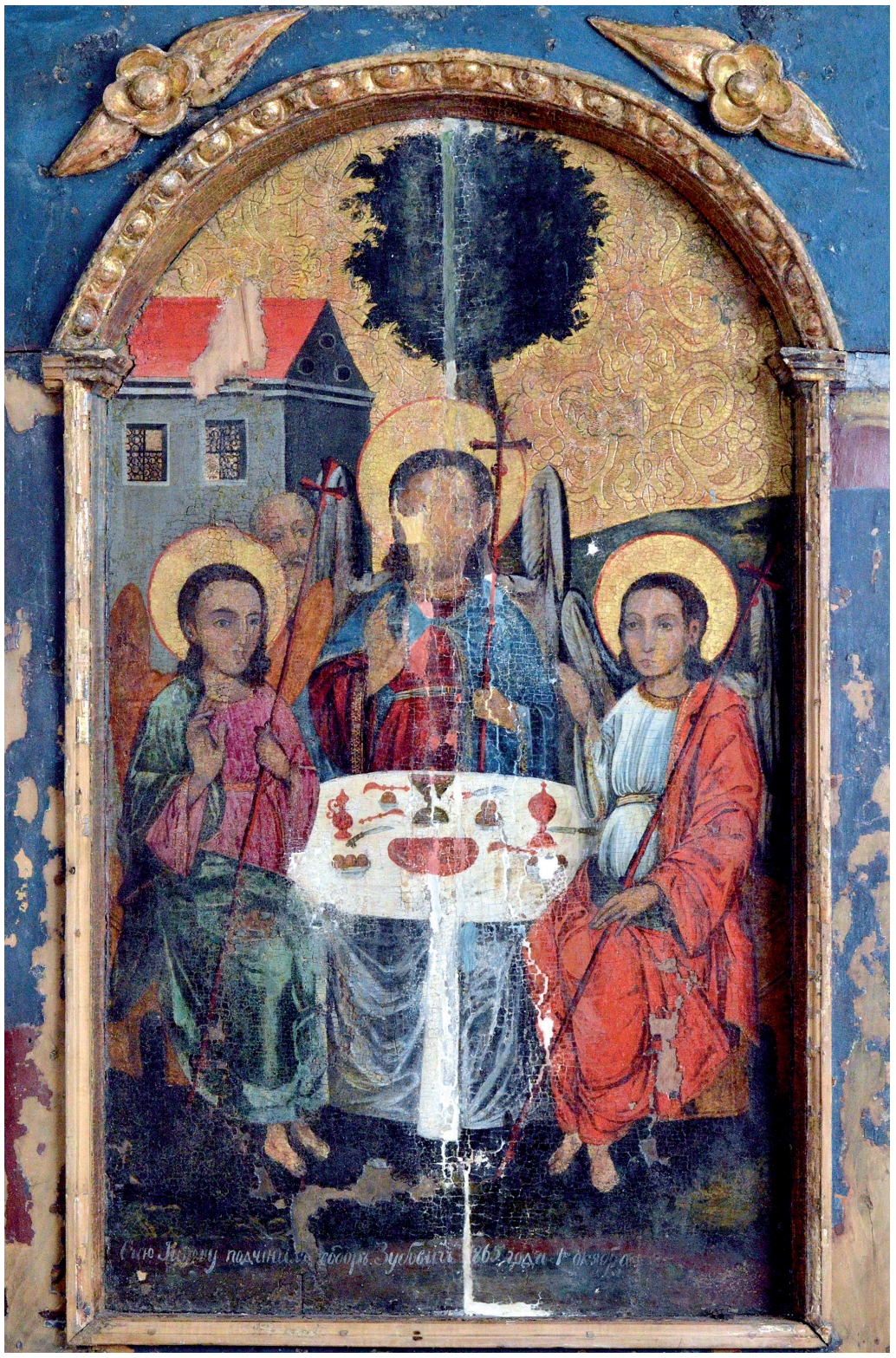

***Ікона «Старозавітна Трійця»*. XVIII ст. Надійшла до Волинського краєзнавчого музею 1986 року з с. Окорськ Локачинського району. Дерево, левкас, гравіювання, сріблення, золочення, темпера, олія. Зберігається у Музеї волинської ікони.**

На п'ятдесятий день після Великодня християни особливо поклоняються Святій Трійці. Догмат про Трійцю є дуже важливим у християнському вченні, але надзвичайно складний і для людського розуміння повністю не доступний. Це поняття об'єднує разом Три Особи (три Іпостасі) Єдиного Бога, розглядає сутність Бога в Трьох Особах. Згідно з Символом віри, прийнятим на Першому і Другому Вселенських соборах у IV ст., Всевишній має три Іпостасі: Отець, Син і Дух Святий. Ці Особи – Єдиний Бог (різні Його прояви), кожна з Них – не частина Бога, і серед Них нема більшої або меншої.

Будучи єдиними і неподільними за природою, три іпостасі Господа, однак, відрізняються походженням та відносинами. Так, Бог Отець народжує Бога Сина, а Сам не походить ні від кого. Син вічно народжується від Отця, а в певний історичний момент воплотився як Боголюдина Ісус Христос. Дух Святий від Отця сходить.

Самого слова «Трійця» в Біблії немає. Але богослови перших віків Християнства сформулювали вчення про троїчність Єдиного Бога із загального контексту Святого Письма та ряду фрагментів. Більшість із них містяться у новому Завіті, але є і в Старому.

Традиційно зображено старозавітну Трійцю на пам'ятці волинського іконопису XVIII століття. Згідно зі Старим Завітом, до літнього подружжя Авраама та Сарри завітали Троє Подорожніх. «І явився йому Господь біля діброви Мамре́, коли він сидів при вході в намет, під час спеки денної. Він звів очі свої і глянув, і ось, Три Мужі стоять навпроти нього. Побачивши, він побіг назустріч Їм від входу в намет і поклонився до землі, і сказав: Владико! Якщо я знайшов благовоління перед очима Твоїми, не пройди мимо раба Твого...» (Бут. 18:1–16). Авраам виявив свою гостинність, омивши ноги Подорожнім, приготувавши для Них трапезу: з кращого борошна «прісні хліби», «теля ніжне і гарне», «олії і молока». У тексті цього уривка Один Муж говорить як Троє. В цьому і полягає іконографічний сюжет ікони – в образі Трьох Мужів Сам Господь завітав до праотця Авраама. За традиційними християнськими поясненнями, в образі Трьох Ангелів йому було дано одкровення про Єдиносущного і Триіпостасного Бога.

Трьох Гостей волинський маляр зобразив у вигляді Ангелів з юними ликами і довгим темним волоссям, використовуючи типові кольори в одязі. В руках їхніх – посохи із навершям у вигляді орнаментованого хреста. Ангел зліва уособлює Бога-Отця (у рожево-зелених одежах). Міська споруда у верхній частині образа символізує Божу світобудову, впорядковане буття. У центрі бачимо Ангела, що в характерних червоно-синіх барвах утілює Спасителя, Бога Сина, Ісуса Христа. Його символ – дерево. Із сивої давнини в народній пам'яті це дерево життя; дерево пізнання – у Старому Заповіті; дерево хреста – у Новому. Ангел справа (у блакитно-червоних ризах) втілює Святого Духа, символом Якого є гора. Сходження на гору асоціюється з підняттям над земним буттям, осягненням духовних висот. Проте на цій іконі немає гір. Праотця Авраама маляр представляє на тлі будівлі між Отцем і Сином, але, знову ж таки, відсутнє зображення Сарри. Ангели возсідають за округлим столом, застеленим світлою скатертиною. На столі – відкрита чаша, блюдо із жертовною твариною (зображення втрачено) по центру; глечик, закрита чаша, три ложечки та ножі з фігурними ручками, тарілочки з хлібами. Символічно майстер розміщує ці предмети на площині столу: саме потир і таріль – навпроти Спасителя, тобто вказує на тему причастя, жертву Сина Господнього.

Знизу на іконі є напис про поновлення: «Сию Икону подчінилъ Фодоръ. Зубовичъ 1865 года 1 октября.». Образ оздоблено дерев'яним обрамленням, яке у верхній частині прикрашене об'ємними чотирипелюстковими квітами.

Ікону реставровано у Волинському краєзнавчому музеї Л. Обухович, П. Петрушаком, А.Чабан.

Ірина МОСКАЛЮК,
науковий працівник
Музею волинської ікони

ЄДИНА ЦЕРКВА

РАДОМИШЛЬ: ПЕРША АРХІЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

12 травня, в день святих жон-мироносиць, митрополит Луцький і Волинський Михаїл служив на парафії Успіння Пресвятої Богородиці с. Радомишль Луцького районного деканату.

Це була перша Відправа архієрея в цьому Божому домі після зміни юрисдикції.

Під час проповіді високопреосвященний привітав присутніх жінок зі святом, нагадавши їм про їх основну місію – народження дітей. Тому закликав не противитися Божій волі, а навпаки – прийняти дар материнства й народжувати стільки дітей, скільки посилає Господь.

Із керуючим єпархією служили луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель парафії протоієрей Сергій Січкар, інше духовенство благочиння. Разом з усіма молився сільський голова Володимир Семенюк.

На завершення Богослужіння митрополит Михаїл вручив благословенні грамоти активним парафіянам.

Як раніше повідомляла інформаційна служба єпархії, 6 лютого громада села Радомишль звернулася в духовну консисторію з проханням про перехід до ПЦУ.

Ольга ВЕРЕМЧУК. ***Світлини інформаційної служби єпархії***

Святині Волині

У ЛУЦЬКУ ОСВЯЧЕНО НОВИЙ ХРАМ ВЕЛИКОМУЧЕНИЦІ КАТЕРИНИ

11 травня митрополит Михаїл здійснив чин освячення Свято-Катеринівської церкви в обласному центрі (вул. Ветеранів, 1а) та очолив у ній Літургію.

У проповіді владика наголосив на важливості Божественної благодаті. Саме через неї Господь сподобив збудувати на цьому місці храм. Адже тут би не постав Божий дім, якби парафіяни цього не захотіли і не просили б у Всевишнього допомоги.

Разом із високопреосвященним служили канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, декани, настоятель парафії протоієрей Юрій Близнюк, інше духовенство.

Під час Богослужіння священнослужителі привітали керуючого єпархією із днем народження, яке було напередодні. Від них та мирян вітальне слово промовив канцлер.

На завершення Відправи архієрей вручив відзнаки активним парафіянам і жертводавцям.

За цією адресою парафія організувалася невипадково. Неподалік – міська клінічна лікарня, а капличка всередині медзакладу не могла вмістити всіх бажаючих.

Місце під будівництво церкви освятив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет 12 червня 2011 р. В тому ж році поставлено тимчасовий храм, де правили, поки тривало спорудження постійного.

7 грудня 2014 р. митрополит Михаїл освятив його наріжний камінь та заклав капсулу у фундамент, на престольне свято у 2016-му – накупольний хрест, а через рік відправив першу Літургію.

Ольга ВЕРЕМЧУК
Світлини Ігоря Сацика та інформаційної служби єпархії

ВЛАДИКА МИХАЇЛ СЛУЖИВ У ВОЛНОВАСІ

22 травня 2019 р. митрополит Луцький і Волинський очолив престольний празник у храмі Святителя Миколая Чудотворця у Волновасі. Богослужіння відбулося в день перенесення мощей цього угодника Божого та річницю загибелі волинських бійців біля міста у 2014 році.

Із високопреосвященним служили архієпископ Донецький і Маріупольський Сергій, єпископ Слов'янський, вікарій Донецької єпархії Всеволод, настоятель парафії ігумен Макарій (Дядюсь), який колись був кліриком нашої єпархії, інше духовенство.

По завершенні Богослужіння архієреї взяли участь у висадці дерев на території церковного комплексу.

П'ять років тому 22 травня недалеко від місця, де споруджено цей Божий дім, стався напад російських військових на бійців 51-ї ОМБр. У цьому підрозділі несли службу волиняни, в пам'ять про яких і звели храм.

У грудні 2016 р. владика Михаїл освятив місце під будівництво церкви. У травні 2017-го відбулося закладання капсули, що мала вигляд ключа із зображенням Луцького замку, на місці побудови церкви Святителя Миколая Чудотворця, у якому взяла участь делегація волинських священнослужителів.

Потому пройшов збір коштів для спорудження духовного комплексу: храму, дзвіниці, каплички, гуманітарного центру.

Торік цього дня відбулось освячення храму, яке очолив керуючий нашою єпархією.

Світлини з архіву архієпископа Донецького і Маріупольського Сергія

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2, 3

Владика пояснив: «Ні про яке розділення нашої Церкви я не знаю, до мене з таким ніхто не звертався і я про таке не заявляв». Що стосується 14 травня (день, коли молитовно вшановують святителя Макарія), то архієрей зазначив: не варто політизувати це свято, на яке традиційно возносять молитви до угодника.

Також високопреосвященний підтвердив, що погоджується: ПЦУ заслуговує бути патріархатом, а не митрополією. Проте це діло часу, й остаточне рішення повинен прийняти Вселенський Патріархат.

Представники єпархії взяли участь у відзначенні Дня матері

З нагоди цього свята в обласному центрі *12 травня* відбулись урочисті заходи, до яких долучилися священнослужителі та студенти Волинської православної богословської академії.

Зокрема, на Театральному майдані відбувся X Всеукраїнський фестиваль рушників, до якого традиційно долучилися вихованці ВПБА. Протягом дійства тривав збір коштів на будівництво храму Святителя Миколая Чудотворця у м. Волноваха.

Заходи до Дня матері за участю духовенства пройшли і в інших благочиннях єпархії.

Душпастирі на Фестивалі науки волинського вишу

З нагоди проведення днів науки у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки духовенство нашої єпархії *13 травня* долучилося до заходів.

Головний військовий священик єпархії протоієрей Михайло Бучак разом із протоієреєм Сергієм Коцем побували на відкритті виставки портретів військовослужбовців батальйону «Айдар» авторства айдарівця Руслана Кашаюка.

Під час виступу о. Михайло зазначив: «Мені приємно, що перший гість на всіх заходах Руслана – це Бог, Який дав йому шанс сьогодні все це вершити. Також мені приємно, що боротьба Руслана не завершена. Він сьогодні бореться за душі побратимів, за те, щоб вони знайшли себе в житті. І бореться через мистецтво. Дай, Боже, успіхів, щоб якомога більше побратимів стало в стрій мирного життя!». Потому капелани відправили молитву за полеглими воїнами.

Проректор ВПБА з наукової роботи протоієрей Владислав Фульмес взяв участь у відкритті XII Міжнародної науково-практичної конференції студентів і аспірантів «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень». У вітальному слові о. Владислав побажав плідної роботи, нових наукових здобутків, творчих відкриттів і досягнення поставлених цілей.

Також священик відвідав і благословив відкриття «ЯРФесту» – ярмарку фестивалю науки, що відбувся на площі перед головним корпусом університету.

Архієрей привітав із ювілеєм Василя Чепелюка

13 травня митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у концерті-бенефісі «Моя мистецька сповідь» народного артиста України В. Чепелюка з нагоди його 65-річчя.

Високопреосвященний привітав ювіляра зі святом та побажав успіхів на подальше служіння прекрасному.

Учасником концерту в облмуздрамтеатрі став і архієрейський хор «Оранта», який виконав «Отче наш» та пісню бенефіціанта «Княгиня Ольга».

Поблизу Олики освятили пам'ятний знак борцям

12 травня в селі Залісоче Цуманського деканату відкрили оновлений меморіальний знак загиблим у різні роки односельчанам. Чин освячення очолив благочинний протоієрей Тарас Манелюк.

Після освячення о. Тарас звернувся до присутніх, нагадавши, що українці гинули не лише в роки Другої світової війни. Під час радянської влади їх розстрілювали, вивозили до Сибіру.

І сьогодні наші брати та сестри гинуть, захищаючи рідний край від російського агресора. Саме їхня кров взиває до нас, аби ми пам'ятали їх жертву, і не лише просили Бога за їхнє упокоєння, а й продовжили будувати незалежну Україну.

Разом із деканом молилися настоятель парафії Вознесіння Господнього сусіднього селища Олика священик Ігор Літвінцов, інше духовенство Цуманського та Ківерецького благочинь, представники влади і громадськості.

Пам'ятник загиблим односельчанам установили на місці колишнього обеліска слави. Проте з часом він потребував реставрації. Так з ініціативи місцевого жителя Володимира Дейни вирішили оновити меморіальний знак та доповнити пам'ятною дошкою загиблим в україно-російській війні.

Владика Михаїл – на вшануванні святого Макарія у Вінниці

14 травня, в день священномученика Макарія, митрополита Київського, керуючий нашою єпархією на запрошення митрополита Вінницького і Барського Симеона відвідав кафедральний собор Преображення Господнього.

Волинський владика взяв участь у Богослужіннях, присвячених цьому великому угоднику. Детальніше про це розповідає сайт *orthodox.vinnica.ua*.

«Ніякого розділення не буде», – владика Михаїл

В інтерв'ю сайту *glavcom.ua* митрополит Луцький і Волинський Михаїл спростував чутки про розкол Православної Церкви України.

Зокрема, архієрей пояснив, що ніякого всецерковного конфлікту немає. «У нас є одна Церква, єдиною вона і залишається, ніякого розділення не буде», – стверджує керуючий єпархією. Він додає, що публічні заяви про нібито підкорення ПЦУ чи то Москві, чи Константинополю непотрібні. «Ми всі повинні бути віддані лише Православній Церкві й Богу. Клятва окремим персонам – це зайве».

Що стосується статусу Православної Церкви України – митрополія чи патріархат, – то владика переконаний: нам потрібен патріархат. Проте це визнання – справа часу, плани на майбутнє.

Повністю інтерв'ю можна прочитати на єпархіальному сайті *pravoslaviavolyni.org.ua*, у розділі «Статті».

У Люблинці відбувся благодійний концерт

15 травня, в Міжнародний день сім'ї, у Будинку культури цього селища Ковельського районного деканату організували благодійний вечір на підтримку Матвія Хвищука.

Захід відбувся з ініціативи місцевої парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона. Під час концерту вдалося зібрати понад 11 тисяч гривень.

Маленькому Матвієві поставили діагноз «десмопластична медулобластома IV ст. задньої черепної ямки, оклюзійна гідроцефалія». Хлопчик уже переніс три операції. У нього взяли ліквор спинного мозку на ясність метастазів та прийняли дренаж із голови. Дитину чекає радіо- та хіміотерапія.

Допомогти Матвію одужати можна, переказавши кошти на картку мамі: 5168 7453 0219 8608 Хвищук Марія Миколаївна. Також із батьками можна зв'язатися за телефонами: 068 027 4944 (мама), 066 088 1005 (тато).

Архієрей дав велике інтерв'ю в прямому телеефірі

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у ток-шоу «Протилежний погляд Live» на тему «Що загрожує новоствореній Православній Церкві України».

16 травня в прямому ефірі «12 каналу» владика пояснив, яке становище зараз у нашій Церкві, та запевнив, що ніякого розколу немає. Також керуючий єпархією висловив упевненість, що відкликати Томос ніхто не буде, адже немає на це підстав.

Відома ситуація між двома ієрархами – це їхній особистісний конфлікт. Поділу всередині Церкви нема, переконує архіпастир.

Повністю інтерв'ю можна переглянути за посиланням: *youtu.be/nNnZac9birA*.

Закінчення на с. 7

ХУДОЖНЕ СЛОВО

«І БУДЕ ОСТАННЬОГО ДНЯ...»

Новела

Хтось підійшов і погасив одиноку свічку: пахучий димок голубиною пір'їною злинув під баню, звідки Бог-Отець пильно й суворо дивився у храм. Воно й гаразд, бо хто зна, скільки їх та німчура́ ще продержить у церкві, тож годі палити свічки, коли шибки вже сіріють.

Людей нагнали багацько: стоять, лежать, стиха перемовляються, моляться, квилять. Тісно, й тяжкий одух, проте за іконостас ніхто не заходить, і царські врата зачинені.

Шепучкий неспокій у церкві. Ждуть.

Оришка знайшла старого Псалтиря і зараз дибає покрученими ногами до Ількашколяра. Ілько – парубчак, півпарубка, стрижений і ластатий, з вічно шморгаючим кирпатим носом і бугайкуватою шиєю, на якій – хоч гречку сій. Він ще перед совєтами ходив до парафіяльної школи і знав по-церковнослов'янськи.

– Почитай-но, Ільку, воно ж Слово Боже, ще й сьогодні празник...

Ілько розгорнув засмальцьовані сторінки, сів до світла й повів покусаним нігтем по буквах: «Господи Боже мой, на Тя уповах, спаси мя от всіх гонящих мя, і ізбави мя... Воскресни, Господи, гнівом Твоїм, вознесися в концах враг Твоїх, і возтани, Господи Боже мой, повелінієм, імже заповідал єси».

Оришка хрестилася. Вона мало що тямила зі слов'янщини, та її щира селянська душа потребувала молитви.

– Ахтунг! – вереснули двері. У дверях – поліцай з автоматом напереваги. – Шумський, Левчук, Христя Рябого! На ліквідацію!

Почалося. Попереджали ж: за смерть кожного німця розстрілюватимуть десятьох, так ні ж – уколошкали-таки хлопці декількох...

Оришка докінчила молитися й зіп'ялася на ноги: що ж, хоч коли помирати, то помирати тре'. Ілько як сидів, так і закляк, із Псалтирем у руках. За хвилю ніби отямився, підвівся і, як примара, безшумно рушив до притвору. І тільки Христю Рябого підвели попідруки: вагітна жінка ледь не зомліла.

Вели, видко, на Пилипове корчовисько, край виярку біля річки, де стріляли й жидів. Ілько товаришував з Ге́ршком, крамаревим середульшим. Журився, як почув про розстріл. Ну та хай – жиди. Але ж його – за що?? Клубок підкочувався під горло, сині губи затряслися і з очей ринули сльози.

Німо́та йшла і щось джерґотіла по-своєму. Оришка, глипаючи, намагалась було вгадати, про що вони джерґотять: чи про те, що, бач, робота вирвалася в неділю, чи що хмариться і вже блискає...

Не дійшли ще на місце – небо вже геть заволокло чорними, ніби клуби пожарища, тучами. Зірниці займалися на півнеба, і холодний рвучкий шум старої левади навіював неспокій, здавалося, й німцям.

Оришка цупко стала на старих покорчених ногах, і вони були схожі на кореневище побитого літами й негодою дерева, як ці дуби, що навколо. Губи зціплені – і блискавиці в очах.

Христині набряклі ноги вже не тримали, і вона аж розпласталася на холодному стовбурі, груди ж ходили часто й високо, – починалися перейми, і погляд тікав од автоматів до неба, знов повертався з жахом і надією – та враз поринав в утробу, з якої стукало нове життя. Ілько ж за цей недовгий перехід із міцненького парубійка став маленьким і худим хлопчаком, що аж немає його.

Німці поспішали. Доки не почався дощ, треба вернутися з ліквідації.

Клацнули замки автоматів, підняв руку обер-лейтенант – дощ! Дощ хлинув із небес!! Грім!!! грім!!! Грім, неначе канонада!!

– Halt! Halt! So spricht der Herr, – зарепетувала Оришка, – «Stecke dein Schwert an seinen Ort! Denn wer das Schwert nimmt, der soll durchs Schwert umkommen».[1] – Оришка кричала крізь громовицю і дбала тільки, щоб її почули, не спостерігши здивування на лицях.

– Ist die Frau Deutsche?[2] – подив і замішання в усій істоті німців: у цієї селянки вимова аристократки в благородному гніві, аж ніяк навіть не колоністки, це вроджена вимова, її не можна навчитись.

Оришка не чула запитань і вже безтямно й незв'язно жбурляла їм в очі жарини святих слів, забуті ними, та чуті стільки разів:

– «Und es geschah plötzlich ein Brausen vom Himmel wie von einem gewaltigen Wind... und... die Menge... wurde gestürzt; denn ein jeder hörte sie in seiner eigenen Sprache reden... Und es soll geschehen in den letzten Tagen, spricht Gott...».[3]

– Втікайте, втікайте до лісу! – вигукнув обер-лейтенант.

Вояки шпарко поскидали зброю і вклякли молитися під зливою в набухлій землі.

***

Щось беззахисне і мале заплакало у леваді.

Віктор ГРЕБЕНЮК

---

[1] *Стійте! Стійте! Так говорить Господь: «Верни меч твій у місце його, всі бо, що візьмуться за меч, од меча погинуть...»* (нім.). – Мф. 26:52.

[2] *Пані німкеня?* (Нім.)

[3] *«І роздався зразу гук із неба, мовби од віючого вітру… і стривожились, бо чув кожен, що вони говіркою їх розмовляють… І буде останнього дня, глаголе Бог…»* (нім.). – Діяння, 2:2, 6, 17. Німецький переклад М. Лютера, український – П. Куліша, І. Пулюя.

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3, 6

Керуючий єпархією освятив реабілітаційний центр

На базі корпусу №2 Волинської обласної клінічної лікарні в Боголюбах відкрили сучасне реабілітаційне відділення. *17 травня* його освятив митрополит Михаїл.

Із ним молилися, зокрема, капелани цього медичного закладу протоієрей Назар Бабій, священик Віталій Ващук, духовенство кафедрального собору Святої Трійці, голова облради Ігор Палиця, головний лікар Іван Сидор, медперсонал, представники влади та громадськості.

У Луцьку вшанували жертв терору

17 травня, в День пам'яті жертв політичних репресій, біля пам'ятного знака цим подіям на Замковій площі відслужили панахиду. Її очолив староста кафедрального Троїцького собору протоієрей Володимир Подолець.

У душпастирському слові о. Володимир зазначив: щоб не повторювалися ті страшні часи, варто пам'ятати їх і зробити з них висновки. Ми не повинні ділити людей за національними, політичними чи світоглядними ознаками, а навпаки – жити у злагоді та любові. Тому на завершення панотець побажав, аби панували мир і свобода.

Разом із о. Володимиром молилися віце-канцлер та старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний, інше духовенство. Після панахиди представники влади та громадськості, колишні репресовані, небайдужі лучани поклали квіти до підніжжя монумента.

Проповідь архієрея: Відповідаймо за сказане!

19 травня, в четверту неділю після Пасхи, про розслабленого, митрополит Луцький і Волинський Михаїл на завершення Божественної Літургії в кафедральному храмі Святої Трійці виголосив казання про відповідальність за наші слова.

Дотримуватися даного слова, обіцянки надзвичайно важливо, наголошує високопреосвященний. Адже, по суті, йдеться про чесність, чи в малому, чи у великому. Ми, на жаль, не раз байдуже ставимося до сказаного, навіть до сказаного в особливій обстановці. Скільки разів буває, що молоді дають обітницю перед Богом на таїнстві Вінчання, а вже невдовзі розлучаються, бо «не зійшлися характерами». Це справжня безвідповідальність! Люди в інших ситуаціях також чимало обіцяють, не думаючи, як будуть виконувати обіцяне і чи зможуть додержуватися даного слова. Тож краще утриматися від обіцянок, щодо яких ти не впевнений. «Нехай слово твоє буде так – так, ні – ні, а решта – від лукавого», сказано в Біблії.

Якщо ж усе-таки порушили дане слово, нагадує керуючий єпархією, то каймося, просімо вибачення і далі наполегливо працюймо над собою.

Під час цієї проповіді владика мусив зупинитися, щоб зробити зауваження про телефонні дзвінки у храмі. Тож нагадуємо, дорогі браття і сестри: заходячи до Божого дому, вимикайте мобільники чи ставте їх на беззвучний режим. Спаси, Господи.

Інформаційна служба єпархії

ОФІЦІЙНО

Священика Станіслава Домарацького призначено настоятелем парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Скобелка Горохівського дек. (указ №104 від 22 квітня 2019 р.).

Священика Володимира Гаврана призначено настоятелем парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Боровичі Маневицького дек. (№105 від 23 квітня).

Протоієрея Віктора Сватулю призначено настоятелем домового храму Великомучениці Катерини Свято-Василівського жіночого монастиря в Луцьку (№107 від 8 травня).

Священика Євгена Рудя звільнено від обов'язків настоятеля парафії Благовірних князів страстотерпців Бориса і Гліба в Луцьку (№108 від 27 травня).

Священика Корнелія Хруща зараховано до кліру парафії Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії в Луцьку (№ 109 від 28 травня).

Протоієрею Михайлові Бучаку дано благословення опікуватися лікарнею Служби охорони здоров'я ГУНПУ у Волинській обл. (№110 від 28 травня).

Священику Олександрові Вронському дано благословення опікуватися особовим складом 204-ї бригади тактичної авіації в/ч А0959 (№111 від 28 травня).

Протоієрея Сергія Коця призначено настоятелем каплиці Благовірних князів страстотерпців Бориса і Гліба при Волинському обласному військкоматі (№112 від 28 травня).

Протоієрея Ярослава Музичука призначено настоятелем парафії Архістратига Михаїла в с. Мирків Горохівського дек. (№113 від 28 травня).

ЩЕ ТРИ ПАРАФІЇ ВОЗЗ'ЄДНАЛИСЯ З ПЦУ

20 травня в Управлінні єпархії повідомили, які громади звернулися із проханням про відновлення єдності з Православною Церквою України.

За інформацією канцлера єпархії протоієрея Миколи Цапа, вийшли з Московського Патріархату і влилися в ПЦУ парафії сіл Антонівка і Широке Горохівського та Четвертня Маневицького р-нів.

Отож, після вручення Вселенським Патріархом Томосу про визнання автокефалії ПЦУ Волинська єпархія збільшилася на 75 громад і 13 священиків.

Ольга ВЕРЕМЧУК

Світлина з архіву протоієрея Андрія Сидора

ЄПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

4 липня

День заснування храму: 15 років тому, 2004-го, – церква Архістратига Михаїла в с. Дачне Ківерецького дек.

7 липня

День освяти храму: 15 років тому, 2004-го, – церква Різдва Йоана Хрестителя в с. Лище Луцького райдек.

День народження: 65 років тому, 1954-го, – протоієрей Іван Левковець, настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Воротнів Луцького райдек.

12 липня

День заснування храму: 20 років тому, 1999-го, – церква Рівноапостольного великого князя Володимира в Ковелі.

День заснування храму: 15 років тому, 2004-го, – церква Апостолів Петра й Павла в с. Проходи Любешівського дек.

6 серпня

День народження: 35 років тому, 1984-го, – Олесь Лупій, архітектор Управління єпархії.

15 серпня

День освяти храму: 15 років тому, 2004-го, – церква Преображення Господнього в Любешові.

22 серпня

День чернечого постригу: 15 років тому, 2004-го, – ігумен Святополк (Канюка), намісник Замкового Свято-Архангельського чоловічого монастиря в Луцьку;

ієромонах Іов (Богуш), насельник чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек.

23 серпня

День висвяти: 10 років тому, 2009-го, – священик Микола Качмар, настоятель собору Святої Трійці в Берестечку Горохівського деканату.

25 серпня

День освяти храму: 15 років тому, 2004-го, – каплиця Почаївської ікони Божої Матері в луцькій міській поліклініці № 3.

27 серпня

День народження: 40 років тому, 1979-го, – священик Мар'ян Береза, настоятель парафії Великомученика Димитрія Солунського в с. Жорнище та в с. Носовичі Ківерецького дек.

28 серпня

День освяти храму: 115 років тому, 1904-го, – церква Успіння Пресвятої Богородиці в с. Скригове Горохівського дек.;

15 років тому, 2004-го, – церква Успіння Пресвятої Богородиці в с. Старий Чорторийськ Маневицького дек.

День висвяти: 20 років тому, 1999-го, – протоієрей Георгій Лагановський, настоятель парафії Великомученика Юрія Переможця в с. Підгайці Луцького райдек.

День народження: 50 років тому, 1969-го, – протоієрей Володимир Комарницький, настоятель парафії Апостола Петра і Павла в селищі Мар'янівка Горохівського дек.

29 серпня

День висвяти: 20 років тому, 1999-го, – священик Павло Борунов, настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Скірче Горохівського дек.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

ПАЛОМНИЦТВА

9 червня – до святинь Володимира-Волинського: собор і монастир Різдва Христового – Юріївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Пожертва 200 грн.

22–23 червня – до святинь Польщі: Ченстохова, Краків. Зголошуватися не пізніше ніж за три дні.

28 червня – до святинь Львова. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Пожертва 380 грн.

30 червня – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Богоявлення Господнього у Кременці – храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Пожертва 250 грн.

1–13 липня, 12–24 липня, 23 липня – 4 серпня, 3–15 серпня – до святинь Одещини: храми й монастирі в обласному центрі, чудотворна ікона Пресвятої Богородиці в с. Кулевча. Зголошуватися не пізніше ніж за 40 днів.

3 липня – до Маняви (Івано-Франківська єпархія): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Виїзд – 2 липня о 23.30. Повернення – 3 липня о 23.30. Пожертва 550 грн.

4–13 серпня – до святинь Грузії та Вірменії з двома днями відпочинку в Батумі. Зголошуватися не пізніше ніж за місяць.

25 вересня – 2 жовтня – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа». Очолює митрополит Луцький і Волинський Михаїл): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Проживання в Нетанії. Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

26 вересня – 2 жовтня – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Проживання у Вифлеємі. Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі богомілля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

Волинські єпархіальні відомості
За єдину Помісну Українську Православну Церкву!
Часопис Волинської єпархії Православної Церкви України
Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)
Друк – ПРАТ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 710-301. Зам. №536 Наклад 1250 пр.
Передплатний індекс 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Микола ВОЛОШИН (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.
Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1
volynkonsystoriia@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАЇЛ. Тел./факс (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)
infosluzhba@ukr.net
Сайт – *pravoslaviavolyni.org.ua*
info@pravoslaviavolyni.org.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – прес-секретар архімандрит КОНСТАНТИН (Марченко)
Моб. (096) 781-80-59. *Pres-sluzhba@ukr.net*
Газета «Волинські єпархіальні відомості». *Hazeta.vyev@gmail.com*
Телестудія «Собор» – гол. редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. *Blaho@ukr.net*
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі»
– завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97
kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Уповноважений єпархії у справах сім'ї – протоієрей Василь КЛОЧАК. Моб. (066) 571-75-27

СКЛАД-МАГАЗИН ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Час роботи: понеділок–п'ятниця, 10:00–18:00, в суботу – 10:00–15:00, обідня перерва – 13:00–14:00.

Волинські єпархіальні відомості
За єдину Помісну Українську Православну Церкву!
Часопис Волинської єпархії Православної Церкви України

АМВОН

БУДЬМО АПОСТОЛАМИ

Проповідь митрополита Луцького і Волинського Михаїла*

Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Слава Ісусу Христу!

Улюблені браття і сестри, поздоровляю всіх вас із воскресним днем, а причасників – із прийняттям Святих Христових Таїн.

Ця неділя, яка наближає нас до величного свята Трійці, є для нас особливою. Ми очікуємо чогось особливого, якоїсь події в нашому житті. Бо все велике в малому складається, а мале – у великому. Ми можемо говорити про велику геополітику, але починаємо зі свого домашнього, із себе особисто. Тому і торжество Святої Трійці із загальноцерковного перетворюється в особисте – наскільки ти приймаєш дари Святого Духа, наскільки ти сам відкритий для сприйняття оцих дарів.

Не тільки розумом усвідомлюємо благодать Святого Духа, богословські постулати. Але що для душі моєї? Це для розуму, а для душі моєї що це означає? Чим вона зміниться і чим вона збагатиться? Це залежить, наскільки підготуємось.

Зауважте інший приклад – ми завжди готуємось до Причастя. І скільки правил ми для того встановлюєм: і сповідаємось напередодні, і вичитуєм молитви, і канон до Причастя, і канони тижня. Навіщо такий великий спектр молитов різних, якщо стоїть питання в одній вірі: «Я вірю, що це є Пречисте Тіло Христове». Недостатньо однієї віри, ще треба бути готовим прийняти. Ось усі ці молитви, усі ці звичаї за Переданням призначені для одного – достойно прийняти цей Дар. Прийняти з благодатною й позитивною дією для себе і своєї душі. Тому все це сприяє, щоб душа розкрилася, очистилася, змінилася і готова була прийняти Благодатні Дари, тоді вони й позитивно діють на нашу душу. І ви відчуваєте це, коли виходите з храму, кажете: «Легше стало. Чистіший став, кращий, щось змінилося». І різні відчуття, навіть не назвеш, які. Інколи відчуваємо, що щось відбулося, а пояснити язиком не можем, розумом не можем, не вистачає слів. Але відбулася зміна! Тому, що Дари мають духовне значення, і матеріальний наш розум не може виразити це. Як говорив апостол Павел, який був піднесений: «не знаю, в тілі чи без тіла, не знаю, як і що, але те, що я бачив, язиком неможливо виразити, що Господь приготував тим, хто любить Його».

Ось це подібна дія дарів благодаті Святого Духа, так вони сприяють людині, так впливають на людину. Пояснити, який у тебе стан, – багато слів, інколи просто кажемо: «Мені добре. Мені приємно». – «Розкажи. Як?» – «Ну що я тобі буду казати... Мені приємно». Чи стан щасливості, чи щось інше. Тобто духовні речі це закон, і словами пояснити не можна, але відчуття є і дія є. І, власне, за цією дією благодаті Святого Духа ми й приходимо до храму, а Церква встановлює таїнства. Сім таїнств у Церкві є, і різні обряди, і різні чини. Все це для сприйняття благодаті Святого Духа, ось цих дарів, які впливають і на нашу душу, і на наше тіло. Тому й очікуєм це, і повинні очікувати це як щось особливе в нашому житті, а не просто розумом – «в нас престольне свято». Це і так зрозуміло, а от що для тебе, для твоєї душі, для спасіння твоєї душі воно означає, для твого особистого життя, що зміниться?

А це залежить від того, як приготуємось. І тому нам належить в оці наступаючі дні готуватись достойно, подібно до апостолів, які сиділи в горниці, в будинку й очікували. І коли зійшов Дух Святий, то почали говорити різними мовами. Відбулася в них така зміна, що стали сміливими в проповіді самого Євангелія. Тому і сказав Господь: отримавши ці благодатні дари, «ідіть і навчайте всі народи, хрестячи їх во ім'я Отця і Сина і Святого Духа». Що для нас ці слова означають? Бо можна сказати: це було апостолам, це їм була вказівка іти і навчати інші народи, проповідувати їм Євангеліє. А для нас? Для нас це історичний вислів чи для нас це заклик до дії? Для нас це заклик до дії. Тому, що і сьогодні «ідіть і навчайте» означає для вас, кожного із вас – передавайте свої знання, знання духовні, знання євангельські вашим дітям, вашим онукам, правнукам, рідним, близьким, кого знаєте. Ідіть і навчайте своїм прикладом!

Євангеліст Матфей говорить іншу фразу: «Так нехай просвітиться світло ваше перед людьми, які будуть бачити ваші добрі діла, і прославлять Отця вашого, що є на Небесах». Тобто ось цим навчанням, навчанням словом, навчанням своєю поведінкою – ось тим самим ми прославляєм Бога і передаємо знання Євангелія із уст в уста. Адже хто перший приводить нас до храму? Наші батьки. Які тримають на руках, або за нас хрестяться, або нашою рукою ведуть, прикладають до ікони, несуть до Причастя, говорять «то смачненьке», приговорюють, не пояснюють великого богослів'я, але переконують, що це треба. Треба причаститися, треба поцілувати ікону, треба перехреститись, і дитина, не знаючи цього богослів'я, вірить батькам. Вірить тим, у кого знаходиться, сидячи на руках. Ось це і є наше навчання.

Тому вчитися потрібно постійно, постійно. Якщо хтось думає, що «я Біблію прочитав і все знаю», – цей вже помер, бо він нічого не досяг. А хто каже: «Я шукаю Христа. От ще б там почитав, туди би на прощу поїхав, туди би помолитися сходив, там престольне свято, пішов би», – цей шукає Христа, і він Його обов'язково знайде. Оцей пошук це і є наше духовне зростання. Пошук Христа у всьому, що встановлено в Церкві.

Адже що таке Церква? Оце ви і я – є Церква! За висловом одного з богословів, «де єпископ і народ, там є Церква». Єпископ є, народ є – оце і Церква. Ми з вами Церква. І ми з вами встановлюємо чини, таїнства і їхній порядок. Не хтось окремий зі сторони, а ми з вами, за станом нашої душі. А встановивши їх, беремо й участь, бо це ми встановили. Якби нам хтось запропонував насильницьки чи просто пропозиції щодо якогось чину церковного, ми б його, швидше за все, не прийняли. Бо він народився не ізсередини нас, а він нас даний зі сторони. А коли ми народжуємо ізсередини себе, то воно наше, воно наша суть.

І ось Передання цієї віри, Передання знань цієї віри і є наше християнське життя. Тому навчати й навчатися потрібно постійно, і заохочувати навчатися також потрібно постійно. Постійно! І ми кожен раз, слухаючи за Богослужінням Євангеліє, щось відкриваєм для себе нове, хоча кожен рік прочитуєм повністю Євангеліє, кожен раз ось черпаєм нове. Тому, що ці знання, ця благодать, яка з них іде, безмежні.

Але я б ще й інше хотів поставити питання. Чи читаєм ми вдома Священне Писання, хоча б інколи? Хоча б інколи... Кожен для себе хай дасть відповідь, для себе. От задамо питання: Біблія у всіх є вдома? Тільки частина головою закивала. А вона у вас затерта чи пилюкою припала? У роздумах: незатерта і не пилюкою, вона є серед книжок. Так треба вчитися чи ні? Треба вчитися. Постійно треба вчитися, щоб менше виникало по житті неправильних запитань. Постійно читайте Священне Писання і менше буде виникати для вас питань непотрібних, які бентежать вашу душу. Як можна частіше! Ось коли ми будем навчатись, будем духовно зростати. Перестанемо навчатися і перестанемо прагнути навчатися – вважайте, що ви вже духовно померли. Якщо немає прагнення щось ще пізнати, ти вже вмер. А за духовною смертю дуже швидко прийде і фізична смерть, дуже швидко. Тому, що не від хвороби тіла хворіє душа, а від хвороби душі хворіє тіло. Смерть спочатку приходить духовна, а потім настає і фізична. Якщо ти духовно не готовий померти, то в яку б ти історію не попав, найбільш фатальну, – виживеш. Будеш травмований фізично, але виживеш. Але як тільки в думку твою чи в серце твоє закралося, що «я хочу померти», зовнішні обставини будуть створені так, що ти загинеш і фізично.

Тому я бажаю вам цього вічного воскресіння в душі, вічного бажання жити, і чим більше, тим краще. А якщо будете спраглі до життя, то і цифри для вас нічого не означатимуть: 60, 70, 90 і 100. Нічого ці цифри у вашому паспорті не означатимуть. Тому я бажаю вам цієї жадоби до життя. Не просто во ім'я життя, а жадоби до життя, щоб прославляти Бога. Щоб спасаючись самому, спасати й інших. Тому, що жити во ім'я того, щоб жити, – це не життя, це існування. Тож постійно вчіться і заохочуйте вчитись ваших дітей. І звичайних наук, природничих, і духовної науки.

Вчора весь Луцьк святкував закінчення навчального року, багато дітей і онуків ваших було тут на молебні. Церква звершила те, що їй належить: ми подякували Богу, що вони вчилися, і закликали благословення, щоб вони і далі вчилися та знайшли себе в цьому житті. Ось і допомагайте їм, допомагайте їм вчитися. І я би хотів, щоб ви звернули увагу: не відкупляйтеся від дітей! Бо найчастіше наша увага до дітей, наша любов до них проявляється в даванні матеріальних цінностей – ми відкупляємось. Замість того, щоб порозмовляти, вислухати. А вони якраз у такому віці, коли хочуть, щоб їх чули, щоб їх зрозуміли. То ви штани купите, то машину, то просто «на гроші, йди, не мішай».

Я недавно мав розмову в одній сім'ї, цікавий приклад для вас також. Мала дитина підходить до тата, тато щось робить на комп'ютері, дивиться. Вона його запитує, він каже: «Почекай трошки, піди мами запитай». Мама на городі, щось сапає, дитина бере сапку також помагати: «Вдарися, не чіпай, іди походи десь». Резюме дитини: «Я вам не потрібна?» Ось із цього починається смерть дитини: вона відчуває себе непотрібною. Так нащо ви її народили? Для тата важливий комп'ютер, для мами – грядки. Де місце для дитини? Той одне обмежує, щоб вона «не напрягалася», мама обмежує в іншому, щоб не перетрудилася дитина. І кого вирощуєм? Вирощуєм собі проблеми на майбутнє. Тому не відкупляйтеся, слухайте їх, будьте поряд із ними. Але найважливіше: любіть і не давайте [багато] грошей. Однак же все, що накопичили, потім перепишете. А тут хай вони гризуть граніт науки, хай ростуть і ваша любов, і увага до них. Це найбільший для них дарунок і найбільші ваші інвестиції в них: ваша любов, увага. І щоб вони відчували себе потрібними: ви щось робите – і вони хай роблять. Заохочуйте, закликайте, вчіть, передавайте, але найважливіше – любіть. Будете любити своїх дітей, старість ваша буде спокійна і безтурботна. Будете відкуплятися – будете страждати й мучитись.

Тому я бажаю вам, щоб ви вчилися й розуміли ці істини, і Бог вам усім на поміч. А дітям вашим і внукам Господь хай дарує щасливу долю.

Слава Ісусу Христу!

** Виголошено 1 червня 2014 р., у неділю 7-му після Пасхи, отців І Вселенського Собору, в кафедральному соборі Святої Трійці на завершення Божественної Літургії.*

РАДИМО ПРИДБАТИ

У ВПБА – ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ

Митрополит Переяслав-Хмельницький і Вишневський Олександр (Драбинко) представив свій творчий доробок колективу Волинської православної богословської академії.

Захід відбувся *10 травня* в актовому залі вишу. Після презентації книги «Українська Церква: шлях до автокефалії» відбулося спілкування із владикою.

До видання увійшли статті та історичні розвідки високопреосвященного, об'єднані ідеєю канонічної незалежності (автокефалії) Православної Церкви в Україні.

Замовити книгу можна в Луцьку, в єпархіальній книгарні-бібліотеці «Ключі» (проспект Волі, буд. 2 – біля обласної юнацької бібліотеки, за тел. 050 339 73 66, 067 570 57 97, ел. поштою kljuchi@ukr.net).